

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/225/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4615208977
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:4615208977.2

Rozhodnutie

Okresný súd Topoľčany samosudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: C. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov, matky: W. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. č. XXX a otca: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. Y., Y. XXXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, taktó

r o z h o d n u t i e :

Otec A. A., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať zvýšeným výživným na mal. C. A., nar. XX.XX.XXXX sumou 70 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2015 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zameškané výživné za čas od 01.09.2015 do 30.11.2015 v sume 59,40 eura súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 7 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 6C/97/2002 zo dňa 03.07.2002 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka podala dňa 14.10.2015 návrh na zvýšenie výživného, ktorý odôvodnila tým, že posledná úprava výživného pre maloletého bola v roku 2012, odkedy syn vyrástol stúpili jeho výdavky na jeho celkové zaopatrenie a nastúpil dňa 02.09.2015 na M. Topoľčany, ktoré stredoškolské štúdium je pre ňu ako pre matku finančne zaťažujúce, pretože výdavky sú neporovnateľne vyššie. Vzhľadom na to, navrhla zvýšiť vyživovaciú povinnosť otca v prospech maloletého zo sumy 49,80 eur na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2015 a tým zmeniť rozsudok Okresného súdu Topoľčany č.k. 11P/106/2012 zo dňa 14.06.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 5CoP/50/2012 zo dňa 26.09.2012.

Matka na pojednávaní dňa 10.11.2015 uviedla, že na návrhu na zvýšenie výživného trvá naďalej z dôvodu, že jej stúpili výdavky, ktoré má ohľadne maloletého, za učebnice ANJ a NEJ platila 50 eur na začiatku roka, zošity 10 eur, školskú tašku 45 eur, výlet zo školy do Bratislavy 50 eur, cestovné z Topoľčian do D. autobusom 15 eur mesačne, nakoľko jednu cestu vždy vykoná autobusom, napriek tomu, že má cestovné vlakom ráno zadarmo. Ďalej oblečenie 80 eur, toto oblečenie aj do školy ju vyšlo cca 200 eur, mali by absolvovať aj lyžiarsky výcvik zo školy. Maloletý má zvýšenú chorobnosť, má výdavky spojené s lekárom a liekmi cca 10 eur mesačne, nakoľko máva často angíny - do roka 2-3 krát. Maloletý nastúpil gymnázium dňa 2.9.2015 prvý ročník, do školy dochádza denne. Býva na adrese D. XXX, je to dom v spoločnom vlastníctve s manželom Z. F., ktorý pracuje u B. Preseľany s priemernou mzdou do 400 eur mesačne. Ona pracuje v B. Preseľany, kde dosahuje mzdu 350-370 eur mesačne v čistom. Nemajú spoločne žiadne pôžičky. Má aj výdavky na dom ohľadne energie, avšak nedoniesla potvrdenia. Z manželstva pochádza mal. E. F., nar. X.XX.XXXX, ktorá aktuálne navštevuje 3. ročník ZŠ

Z.. V spoločnej domácnosti bývajú len 4 osoby, dve dospelé osoby a dve mal. deti. Nie je vlastníčkou iného huteľného, nehnuteľného majetku ani motorového vozidla. V čase poslednej úpravy výživného pracovala v X. G. Koniarovce, kde dosahovala mesačnú mzdu v minimálnej výške, mal. C. navštevoval ZŠ v Z., v tom čase manžel pracoval u zamestnávateľa B. Preseľany. Maloletý nenavštevuje žiadne krúžky.

Otec na pojednávaní dňa 10.11.2015 uviedol, že s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí, nie žeby nechcel, ale nemá na to prostriedky aby mohol platiť o 100 eur viac. Oproti poslednému rozhodnutiu sa mu zmenili pomery, druhýkrát sa oženil, narodila sa mu dcéra, predkladá sobášny a rodný list, manželstvo uzavrel dňa 7.9.2013. On s manželkou býva v spoločnej domácnosti na adrese K. Y., Y. XXXX v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jeho manželky, ktorá túto nehnuteľnosť zdedila. Pracuje u zamestnávateľa M. Nové Zámky po dobu 1 mesiaca, mzdu dosahuje minimálnu do 340 eur. Predtým pracoval u zamestnávateľa A. Nitra, o čom predkladá mzdový list, mzdu dosahuje v čistom 330-340 eur. Odtiaľ odišiel, lebo táto firma pomaly krachuje, odišiel dohodou. U zamestnávateľa M. je v skúšobnej dobe. Čo sa týka výdavkov spojených s energiami, platí vodu štvrťročne 30,10 eur, smetné 10,61 eura za polrok, plyn mesačne 109 eur, elektriku mesačne 30 eur, rozhlas a TV 4,64 eura, internet 12 eur, spoločne telefón s manželkou 30 eur, bežné výdavky, cestovné motorovým vozidlom z obce K. Y. do Rišňoviec, čo je miesto výkonu jeho práce - 17 km - 40 eur mesačne. Ráno tam začína o 5,00 hod a nemá iný spoj, musí chodiť autom. Teraz má značné výdavky ohľadne mal. E., nakoľko jej zakupujú mlieko, plienky. Manželka je na materskej dovolenke, poberá 260 eur materskú. Maloletému nakupuje veci v čase jeho sviatkov, Vianoc alebo mu aj osobne pomôže s vecami do školy. Má zdravotné problémy súvisiace s pohybovým aparátom - chrbticou, nemá však zmenenú pracovnú schopnosť, avšak vykonáva práce v zamestnaní ľahšieho charakteru, raz za pol rok chodí na ozónovú terapiu do Dunajskej Stredy, opätovne ide na túto terapiu v januári - februári, vyjde ho to okolo 100 eur. Vo K. Y. býva od 7.9.2013, t.j. odvtedy ako sa oženil, trvalý pobyt mal K. - F., už si ho dal zmeniť.

Kolízny opatrovník doporučil návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti vyhovieť s poukazom na to, že výživné nebolo upravované od roku 2002 a od toho času sa niekoľkonásobne zmenili pomery na strane maloletého, hoci sa výrazne zmenili pomery aj na strane matky a otca.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením sa so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch, č.k. 6C/97/2002 zo dňa 03.07.2002, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.08.2002 bolo manželstvo rodičov rozvedené, a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 49,79 eur mesačne, od 20.08.2002 - právoplatnosti rozhodnutia o rozvođe.

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 5CoP 50/2012 zo dňa 26.9.2012 bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na mal. C. zo sumy 49,80 eur na sumu 70 eur mesačne a to za obdobie od 1.7.2010 do 30.9.2011, čím súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 30.7.2012, sp.zn. 6C/97/2002 v časti výšky výživného na mal. dieťa. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.11.2012.

V čase poslednej úpravy výživného matka bola na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 90,95 eur, prispievala rodičom na bývanie sumou 66,38 eur.

Mal. C. v čase poslednej úpravy výživného mal dva roky a bol v priamom zaopatrení matky.

Aktuálne mal. C. má 15 rokov, je študentom 1. ročníka M. v Topoľčanoch, cestuje vlakom, ktorý má zdarma a autobusom, kde mesačné náklady na cestovné sú cca 10 eur. Matka za maloletého doposiaľ zaplatila sumu 101,50 eur, v čom boli zahrnuté výdavky za nákup učebných pomôcok, náklady na odbornú exkurziu, triednu exkurziu, ako aj príspevok za žiaka pre RZ, čo bolo preukázané listinným dôkazom na č.l. 34.

Otec v čase poslednej úpravy výživného žil u svojich rodičov, pracoval s priemerným mesačným zárobkom 8.350 Sk vo firme C. Nitra, mal vyživovacia povinnosť voči jednému mal. dieťaťu a platil mal. C. poisťku mesačne po 500 Sk.

Aktuálne otec pracuje u zamestnávateľa M. Nové Zámky, kde dosiahol v mesiaci október 2015 mzdu 393,42 eur. Predtým pracoval u zamestnávateľa A. Nitra, kde dosahoval priemernú čistú mesačnú mzdu 300,83 eur. Platí energie, elektriку 30 eur mesačne, plyn 109 eur mesačne, odvoz komunálneho odpadu 10,61 eur za polrok, vodu štvrťročne 30,10 eur, za telefón spoločne s manželkou 30 eur, za RTVS 4,64 eur, internet 12 eur a má náklady na cestovné z titulu dochádzania osobným motorovým vozidlom z miesta bydliska do miesta výkonu práce K. Y. - Višňovce v sume 40 eur mesačne. Otcovi pribudla jedna vyživovacia povinnosť k mal. E., nar. XX.X.XXXX a uzavrel manželstvo s U.. Y. A. dňa X.X.XXXX, ktorá poberá materskú v sume 260 eur mesačne. Platia spolu s manželkou poistenie mal. E. v sume 24,60 eur mesačne poisťovni subjektu W. a v roku 2015 platili daň z nehnuteľností 21,50 eur. Manželka odporcu Y. A. má dennú výšku materskej XX,XXX eur. A. spláca úver v sume XXX,XX eur mesačne a poistenie na domácnosť XX,XX eur, ročné poistenie nehnuteľnosti a zodpovednosti z držby nehnuteľnosti XX,XX eur.

Otec zaplatil maloletému v mesiaci november - 11.11.2015 telefónny kredit v sume 9 eur.

Matka aktuálne pracuje u zamestnávateľa B. s.r.o. Preseľany ako upratovačka, kde dosahuje priemernú mesačnú mzdu 382,90 eur a poberá prídavky na dve mal. deti. Je vydatá a jej manžel Z. F. pracuje u rovnakého zamestnávateľa ako vodič, kde dosahuje zárobok 516,66 eur. Z manželstva pochádza mal. E. F., nar. X.XX.XXXX, pričom rodina obýva 4-izbový rodinný dom, kde mesačne platia elektriку 34,91 eur, plyn 33 eur mesačne, RTVS 4,64 eur mesačne, telefón 30 eur mesačne.

Matka náklady na cestovné v novom šk. roku ako aj zvýšené náklady na zakúpenie odevov preukázala listinnými dôkazmi na č.l. 23.

Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti, majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti, majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa §75 ods. 1,2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 78 ods. 1-3 Zákona o rodine dohody a súdneho rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zvýšenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo k zníženiu výživného pre mal. dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (či už schválením novej dohody, alebo autoritatívnym rozhodnutím) je zmena pomerov. Zákon o rodine ani nevyžaduje, ani tak ako OSP, aby išlo o podstatnú zmenu. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov, v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprímerané. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov podľa ods. 3 § 78 Zákona o rodine. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov. Zmena pomerov musí byť preukázaná ku dňu vyhlásenia rozhodnutia o zmene.

Na strane oprávneného súd skúma jeho skutočné odôvodnené potreby (spotrebný charakter výživného) s ohľadom na zákonnú mieru podľa druhu vyživovacej povinnosti. Oprávnené potreby pritom v nijakom prípade nezahŕňajú len stravovanie, ale sú dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky. Na strane povinného sa prihliada na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné konkrétnemu oprávnenému a výšku a spôsob už poskytovaných plnení. Jeho možnosti, teda potencionálne príjmy, nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu a pod. ďalej súd skúma majetkové pomery, ktoré sa posudzujú komplexne, zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, záväzky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a pod.). jednak jeho životný štandard, s ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady).

Podľa § 160 ods. 1 O.S.P.; ak súd určil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, kt. výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Takto vykonaným dokazovaním mal potom súd za preukázané, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti je dôvodný. Od posledného rozhodnutia o výživnom, ktoré bolo vykonané rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 6C/97/2012 zo dňa 03.07.2012 uplynula doba 12 rokov, ktorá skutočnosť sama o sebe pokiaľ by nedošlo na strane účastníkov k iným zmenám predstavuje objektívnu zmenu pomerov na strane mal. dieťaťa, nakoľko za tento čas čo sa týka fyzického vývoja dieťa značne povyrastie (povyrástlo), s čím sú prirodzene spojené zvýšené náklady na zakupovanie odevov, resp. zvýšené náklady na stravu. Najpodstatnejšou zmenou, ku ktorej prišlo na strane účastníkov je to, že od posledného rozhodnutia o výživnom prešiel maloletý fakticky dvakrát na iný stupeň školskej dochádzky, nakoľko v čase posledného rozhodovania o výživnom bol v priamom zaopatrení matky, neskôr prešiel na prvý stupeň školskej dochádzky - základnú školskú dochádzku a aktuálne tento školský rok nastúpil strednú školu mimo miesta svojho trvalého bydliska, s čím sú takisto spojené prirodzene zvýšené náklady matky na cestovné, stravné ako aj zvýšené náklady matky z titulu jednorazových a periodických platieb v škole, čo bolo v rámci pojednávania preukázané aj listinnými dôkazmi na č.l. 34. Od posledného rozhodnutia o výživnom pribudla vyživovacia povinnosť aj navrhovateľke a to voči mal. Z. F., nar. XX.XX.XXXX a otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k mal. E., nar. XX.XX.XXXX, ku ktorým však vyživovaciu povinnosť si z časti plnia manželia účastníkov, s ktorými žijú v spoločnej domácnosti. Je nesporné, že náklady na výživu však na mal. Z. F. sú vyššie než u mal. E. z dôvodu, že tento má desať a pol roka. Finančné zaťaženie oboch účastníkov z titulu platieb na energie, resp. domácnosť sú podľa názoru súdu porovnateľné, otcovi však na strane výdavkov súd nemohol zohľadniť platenie poisťného na mal. E., ktoré predložil na č.l. 37, nakoľko podľa názoru súdu sa nejedná o nevyhnutný výdavok, ktorý by mal otec platiť, pričom táto výška výdavku je 24,60 eura mesačne, naopak je to práve suma, ktorou môže otec prispievať zvýšeným výživným na mal. C. A., ktorý aktuálne navštevuje strednú školu, s čím sú nepochybne zvýšené náklady maloletého a to komplexne z titulu cestovania, stravovania a platieb, ktoré sú nutné v súvislosti so štúdiom. Okrem toho sám otec uviedol, že občas prispieva maloletému menšími sumami, napr. na obnovu telefónneho kreditu (č.l. 38) a preto podľa názoru súdu je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať takýmto zvýšeným výživným. Okrem tohto súd poukazuje aj na skutočnosť, že otcovi od posledného rozhodovania o výživnom, ktoré bolo v roku 2002 stúpol zárobok o cca 113 eur, pričom do úvahy bral zárobok, ktorý otec dosiahol u posledného zamestnávateľa - M. s.r.o. Nové Zámky za mesiac október 2015.

Súd rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti s účinnosťou od 01.09.2015, čo je nástup maloletého na strednú školu - vyšší stupeň školskej dochádzky, pretože ako bolo hore citované od tohto okamihu vznikli maloletému, resp. jeho matke zvýšené náklady v súvislosti s touto skutočnosťou, pričom výšku zameškaného ročného výživného súd určil v sume 59,40 eura ($70 - 49,80 \times 3 = 59,40$), ktorú sumu súd povolil otcovi splácať v splátkach po 7 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal, nakoľko ide o konanie ktoré, sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

V zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., sa v odvolaní má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia